

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
AN ANALYSIS OF ACADEMIC ADMINISTRATION COMPONENTS FOR
SCHOOL ADMINISTRATORS OF BANG KHUN THIAN DISTRICT
OFFICE IN DEPARTMENT OF EDUCATION BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

มินตรา ฉัตรพงศ์เจริญ^{1*} และเยาวภา บัวเวช²

Mintra Chutpongcharoen^{1*} and Yaowapa Buawech²

Email: s67561802092@ssru.ac.th^{1*} and yaowapa.bu@ssru.ac.th²

^{1, 2}ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1, 2}Master of Education Program in Educational Administration

(Receipt of the manuscript: March 4, 2026; Receipt of the revised manuscript:
April 16, 2026; Acceptance of the final manuscript: May 5, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร และ (2) วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 803 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของ Comrey & Lee ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 509 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ระดับการบริหารงานวิชาการจำนวน 105 ข้อ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะโดยเครื่องมือผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.946 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการสกัดองค์ประกอบหลัก และหมุนแกนแบบมูมดักด้วยวิธีวาริแมกซ์

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพบองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การพัฒนางาน

*Corresponding author e-mail: s67561802092@ssru.ac.th

วิชาการเชิงกลยุทธ์ (2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (3) การประกันคุณภาพงานวิชาการ (4) การมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางวิชาการ และ (5) การบริหารงานวิชาการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 79.987 ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับสำนักการศึกษาในการวางแผนพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบ / การบริหารงานวิชาการ / ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were: (1) to study the level of academic administration of school administrators in the Bang Khun Thian District Office under the Department of Education, Bangkok Metropolitan Administration, and (2) to analyze the components of academic administration of these administrators. The population consisted of 803 school administrators and teachers. The sample size was determined based on Comrey & Lee's criteria, resulting in 509 participants. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire divided into three parts: (1) general information, (2) levels of academic administration consisting of 105 items, and (3) additional suggestions. The instrument's content validity was verified by experts, yielding an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00, and a total Cronbach's alpha coefficient of 0.946. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Exploratory Factor Analysis (EFA) with Principal Component Analysis (PCA) and Varimax rotation.

The findings revealed that the overall level of academic administration was at a high level. The factor analysis identified five primary components: (1) Strategic Academic Development, (2) Instructional Management Development, (3) Academic Quality Assurance, (4) Academic Network Engagement, and (5) Digital Technology-Driven Academic Administration. These components accounted for 79.987% of the total variance. These results serve as a strategic guideline

for the Department of Education in planning competency development for school administrators in modern instructional management and establishing academic collaborative networks with various sectors to concretely enhance local educational quality.

Keywords: Factor Analysis / Academic Administration / School Administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การบริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การบริหารงานวิชาการ” ซึ่งถือเป็นแกนกลางของการบริหารโรงเรียน เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการประกันคุณภาพการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ได้เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องอาศัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ งานวิจัยของ Robinson et al. (2008) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงกว่าภาวะผู้นำรูปแบบอื่น ขณะที่ Hallinger and Murphy (2013) ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารจำเป็นต้องมีบทบาทเชิงรุก ในการกำหนดทิศทางการศึกษาและกำกับติดตามการเรียนการสอน ในบริบทของกรุงเทพมหานคร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษามีลักษณะความหลากหลายทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะพื้นที่เขตบางขุนเทียน ซึ่งมีทั้งชุมชนดั้งเดิมและพื้นที่ขยายตัวใหม่ ความแตกต่างดังกล่าวส่งผลต่อความท้าทายในการบริหารงานวิชาการ การศึกษาครั้งนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่อย่างเป็นระบบ แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอย่างแพร่หลาย แต่ส่วนใหญ่มักมุ่งเน้นไปที่บทบาทหน้าที่ตามระเบียบปฏิบัติทั่วไปในสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ในบริบทปัจจุบันของสำนักงานเขตบางขุนเทียนซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวของชุมชนและความหลากหลายทางวัฒนธรรมสูงกลับพบช่องว่างทางวิชาการสำคัญ คือ การขาดรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับบริบทพื้นที่และความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ งานวิจัยส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจำแนกองค์ประกอบหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ ซึ่งเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปอย่างสิ้นเชิง ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้อง วิเคราะห์หาล่องค์ประกอบหลัก ของการบริหารงานวิชาการขึ้นใหม่ เพื่อให้ได้ชุดข้อมูลที่สะท้อนถึงโครงสร้างการบริหารที่จำเป็นและเร่งด่วนที่สุด ผลการวิเคราะห์หาล่องค์ประกอบนี้จะไม่เพียงแต่ช่วยให้เห็นภาพรวมของสภาพปัญหา แต่จะเป็นการสร้างแผนที่นำทางที่ชัดเจนให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพครูและคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อวิเคราะห์หาล่องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยครอบคลุมเนื้อหาหลัก 5 ด้าน ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 1 การพัฒนางานวิชาการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเน้นการวางแผนและการกำหนดทิศทางการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การประกันคุณภาพงานวิชาการ เพื่อสร้างระบบการตรวจสอบและรักษามาตรฐานทางการศึกษา องค์ประกอบที่ 4 การมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางวิชาการ ซึ่งเน้นการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และองค์ประกอบที่ 5 การบริหารงานวิชาการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและสนับสนุนการเรียนรู้โดยเนื้อหาทั้งหมดมุ่งวิเคราะห์เพื่อยืนยันองค์ประกอบที่สำคัญและตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของการจัดการศึกษาในระดับท้องถิ่น

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ) และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 803 คน (สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2568)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 509 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม (Comrey, A. L., & Lee, H. B., 1992)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการในช่วงปีการศึกษา 2568

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในการวิจัยครั้งนี้ มีฐานคิดสำคัญมาจากการบูรณาการแนวคิดด้านการจัดการศึกษาเข้ากับระเบียบวิธีสถิติพหุตัวแปร โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อสำรวจโครงสร้างแฝงของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน และลดรูปข้อมูลให้เหลือเพียงองค์ประกอบหลักที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์การบริหารงานวิชาการในบริบทปัจจุบันได้อย่างชัดเจน (Daniel, 1988) การวิเคราะห์ดังกล่าวช่วยสร้างความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างให้แก่ตัวแปรที่ศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือและสามารถสะท้อนภาพรวมของมิติต่างๆ ในการบริหารได้อย่างเป็นระบบ (Comrey & Lee, 1992) ในมิติด้านเนื้อหา องค์ประกอบหลักของการบริหารงานวิชาการถูกกำหนดขึ้นจากการสังเคราะห์ภารกิจพื้นฐานและแนวคิดเชิงกลยุทธ์สมัยใหม่ โดยมีตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแกนหลัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ควบคู่ไปกับระบบการประกันคุณภาพและการนิเทศภายในที่เป็นกลไกในการรักษามาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและการวัดประเมินผลยังเป็นตัวแปรที่ขับเคลื่อนให้การดำเนินงานวิชาการมีความถูกต้องแม่นยำและตอบสนองต่อปัญหาของผู้เรียนได้อย่างตรงจุด ซึ่งการบริหารงานวิชาการในปัจจุบันไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่การควบคุมกระบวนการสอนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสร้างนวัตกรรมและการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ในระยะยาว (Robinson et al., 2008) นอกจากนี้มิติด้านการบริหารจัดการทั่วไปแล้ว บริบทเชิงพื้นที่และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมดิจิทัลได้ส่งผลให้เกิดตัวแปรใหม่ที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษา

โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เน้นการนำแพลตฟอร์มสมัยใหม่มาใช้บูรณาการ การบริหารและการเรียนการสอน (Uğur & Koç, 2019) รวมถึงตัวแปรด้านการสร้าง เครือข่ายและการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งถือเป็นปัจจัยเกื้อหนุน ในการระดมทรัพยากรและ สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความ หลากหลายทางสังคมและเศรษฐกิจสูง (Harris & Jones, 2020) การรวมตัวแปร ด้านเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วมเข้ากับองค์ประกอบดั้งเดิม จึงเป็นจุดเน้นสำคัญที่ทำให้ การวิเคราะห์ในครั้งนี้มีความแตกต่างและทันสมัย

จากการสังเคราะห์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่นำมาวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวโน้มสากลที่มุ่งสู่การบริหารเชิงระบบที่มีความยืดหยุ่นและบูรณาการ โดยองค์ประกอบด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การนิเทศ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ ต่างมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน อย่างใกล้ชิด (Hallinger & Murphy, 2013) ผลจากการทบทวนแนวคิดเชิงตัวแปรดังกล่าว จึงนำมาสู่การกำหนดกรอบในการสร้างเครื่องมือเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงาน วิชาการที่เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานเขตบางขุนเทียน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเป็นรูปธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตบาง-ขุนเทียน สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้นจำนวน 803 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของ Comrey & Lee (1992) ซึ่งระบุว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คนขึ้นไปมีความเหมาะสมมากสำหรับการวิเคราะห์ องค์ประกอบ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 509 คน เพื่อให้ได้ตัวแทนข้อมูลที่ครอบคลุมบริบทที่ หลากหลายของพื้นที่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert Scale แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เพศ, ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 105 ข้อ ครอบคลุมภารกิจหลักด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการเรียนรู้ การประกันคุณภาพ การมีส่วนร่วมของเครือข่าย และภาวะผู้นำดิจิทัล

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบดังนี้

3.1 การยกร่างเครื่องมือ: ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและโครงสร้างข้อคำถาม

3.2 การตรวจสอบความตรง นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 – 1.00

3.3 การปรับปรุงเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงสำนวนภาษาและตัดข้อคำถามที่มีความซ้ำซ้อนออกตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ข้อคำถามมีความชัดเจนและสื่อความหมายได้ตรงตามบริบทจริง

3.4 การหาความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.946 ซึ่งถือว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้สูงในระดับมากที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผ่านขั้นตอนดังนี้:

4.1 ขออนุญาตส่งตัวจากสถาบันการศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากสำนักงานเขตบางขุนเทียน

4.2 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งในรูปแบบเอกสารและแบบออนไลน์ (Google Forms)

4.3 ติดตามและรวบรวมแบบสอบถามคืนเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปประมวลผล โดยได้รับแบบสอบถามคืนที่สมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการ

5.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis): * ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลด้วยค่าสถิติ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) และ Bartlett's Test of Sphericity

- สกัดองค์ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA)

- หมุนแกนองค์ประกอบแบบหมุนฉากด้วยวิธีวารีแมกซ์ (Varimax Rotation)

- คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เพื่อตีความและตั้งชื่อองค์ประกอบตามหลักวิชาการ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีข้อค้นพบที่สำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 509 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 62.87) มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 10-20 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์สูงในระบบการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการจากตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 105 ตัวแปร พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "การวางแผนการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบโดยอาศัยข้อมูลจริงและความต้องการของสถานศึกษา" รองลงมาคือ "การส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เรียน" ในขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้" และ "การเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา" ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) จากการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้วิธีสกัดองค์ประกอบหลัก (PCA) และหมุนแกนแบบหมุนฉาก (Varimax) สามารถสกัดองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigenvalue) สูงกว่า 1.00 ได้ทั้งหมด 5 องค์ประกอบหลัก ซึ่งอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 79.987 ดังนี้:

องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนางานวิชาการเชิงกลยุทธ์ (Eigenvalue = 21.537): ประกอบด้วย 18 ตัวแปร ครอบคลุมด้านการกำหนดนโยบาย วางแผนเชิงระบบ และการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Eigenvalue = 19.264): ประกอบด้วย 16 ตัวแปร ครอบคลุมด้านการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การประเมินตามสภาพจริง และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ

องค์ประกอบที่ 3 การประกันคุณภาพงานวิชาการ (Eigenvalue = 17.824): ประกอบด้วย 14 ตัวแปร เน้นการกำหนดตัวชี้วัดตามมาตรฐาน และการใช้ผลการวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการวัดและประเมินผล

องค์ประกอบที่ 4 การมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางวิชาการ (Eigenvalue = 14.632): ประกอบด้วย 11 ตัวแปร ครอบคลุมการสร้างร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน สถาบันอุดมศึกษา และเครือข่ายภายนอก

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารงานวิชาการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Eigenvalue = 6.869): ประกอบด้วย 9 ตัวแปร ครอบคลุมการประยุกต์ใช้ระบบ Big Data และปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการติดตามผลการเรียนรู้

4. องค์ความรู้ใหม่จากข้อค้นพบ (Model Generation)

ผลการวิจัยทำให้ได้โมเดลองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในบริบทสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีความบูรณาการ 5 มิติ โดยเปลี่ยนบทบาทผู้บริหารจากการเป็นเพียงผู้ควบคุมงาน (Controller) สู่การเป็น “ผู้นำเชิงกลยุทธ์ทางวิชาการ” (Strategic Academic Leader) ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven) และเทคโนโลยีดิจิทัล

โครงสร้างองค์ประกอบที่ค้นพบใหม่นี้ ชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยความสมดุลระหว่างกระบวนการภายใน (หลักสูตร/ประกันคุณภาพ) และพลังขับเคลื่อนภายนอก (เครือข่าย/เทคโนโลยีดิจิทัล) เพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผลการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นโมเดลองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตบางขุนเทียนจำนวน 5 องค์ประกอบหลัก ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในเกณฑ์สูงและสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้อย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนว่าการบริหารงานวิชาการในบริบทของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครต้องบูรณาการการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาการเรียนรู้ ระบบประกันคุณภาพ การมีส่วนร่วมของเครือข่าย และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ จึงจะ

สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน แสดงแผนภาพองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากข้อค้นพบของงานวิจัย ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนภาพองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากข้อค้นพบของงานวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สะท้อนภาพการบริหารงานวิชาการในบริบทของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการจัดลำดับความสำคัญตามค่าไอเกน (Eigenvalue) ซึ่งให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้จำกัด อยู่เพียงการควบคุมงานด้านหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการเชิงยุทธศาสตร์ที่บูรณาการ การวางแผน การพัฒนา การกำกับคุณภาพ การสร้างเครือข่าย และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เข้าด้วยกันอย่างเป็นองค์รวม

องค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญประการแรกคือ การเน้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะ “ผู้นำเชิงกลยุทธ์ทางวิชาการ” ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศจริง ความต้องการ จำเพาะของสถานศึกษา และทิศทางยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติเป็นฐานในการกำหนด นโยบายและแผนปฏิบัติการทางวิชาการอย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และ

ระบบติดตามประเมินผลที่เชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม แนวคิดนี้สะท้อนการยกระดับบทบาทผู้บริหารจากผู้ควบคุมงานสู่ผู้กำหนดทิศทางและขับเคลื่อนคุณภาพในระดับโครงสร้าง

ในมิติของการจัดการเรียนรู้ องค์ความรู้ใหม่ชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้ที่มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง โดยผู้บริหารมีบทบาทสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้แบบโครงงาน การลงมือปฏิบัติ และการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา นอกจากนี้ ยังเน้นการใช้ข้อมูลจากการนิเทศ การประเมินผล และการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นฐานในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การบริหารงานวิชาการเชื่อมโยงกับคุณภาพผู้เรียนอย่างชัดเจนและตรวจสอบได้ อีกประเด็นสำคัญคือการบูรณาการระบบประกันคุณภาพเข้ากับการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นเนื้อเดียวกัน ไม่ใช่เป็นภาระงานเอกสารแยกส่วน ผู้บริหารต้องกำหนดระบบวัดและประเมินผลที่เป็นธรรม โปร่งใสและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพที่สะท้อนผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ใช้ผลการวิจัยและข้อมูลสารสนเทศเป็นกลไกในการตัดสินใจ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทุกฝ่ายในวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่อง องค์ความรู้นี้ช่วยปรับมุมมองจาก “การประกันคุณภาพเพื่อการประเมิน” สู่ “การประกันคุณภาพเพื่อการพัฒนา”

นอกจากนี้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการถูกยกระดับเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารยุคใหม่ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำหน้าที่เชื่อมโยงความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภายนอกและสถาบันอุดมศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สนับสนุนทรัพยากร และร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน แนวคิดนี้สะท้อนการบริหารแบบเครือข่าย (network governance) ที่เปิดพื้นที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทในการกำหนดทิศทางและยกระดับคุณภาพสถานศึกษา ที่สำคัญองค์ความรู้ใหม่ได้ต่อยอดบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในฐานะกลไกหลักของการบริหารงานวิชาการยุคปัจจุบัน ผู้บริหารต้องสามารถใช้ระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูลกลาง แพลตฟอร์มออนไลน์ และข้อมูลเชิงวิเคราะห์เพื่อการวางแผนและตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาศมรรถนะดิจิทัลของครูและบุคลากร ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ปัญญาประดิษฐ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ในการติดตามผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ องค์ประกอบนี้สะท้อนการเปลี่ยนผ่านของสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (data-driven organization)

โดยสรุป องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทกรุงเทพมหานครควรดำเนินไปในลักษณะบูรณาการเชิงระบบเชื่อมโยงมิติกลยุทธ์ การพัฒนาการเรียนรู้ การประกันคุณภาพ เครือข่ายความร่วมมือ และเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าด้วยกันอย่างสมดุล อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน โปร่งใส และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย

อภิปรายผล

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ประการแรก ผลการศึกษาพบว่าระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความตระหนักและความเข้มแข็งของบทบาทผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระบุญลัทธิ สุวรรณเดช (2561) , เกตกนก สวยคำขาว (2561) , และจันทิรา น้ำข้าว (2562) ที่ระบุว่าการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยต้นน้ำที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารเชิงระบบที่มุ่งเน้นกระบวนการวางแผน การควบคุมคุณภาพ และการสนับสนุนทรัพยากรทางการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

ประการที่สอง ในด้านคุณภาพของเครื่องมือและโครงสร้างองค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) สามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้สูงถึงร้อยละ 79.987 โดยเครื่องมือวิจัยมีค่าความเชื่อมั่นรวม (Cronbach's Alpha) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.946 แสดงให้เห็นถึงความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความสอดคล้องของตัวแปรสังเกตได้กับกรอบแนวคิดทางทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

การพัฒนางานวิชาการเชิงกลยุทธ์ มีค่าไอเกน (Eigenvalue) สูงที่สุด แสดงถึงความสำคัญของการวางแผนเชิงรุก สอดคล้องกับแนวคิดของ Grossman (2009) และงานวิจัยของเด่นนภา จัวยดอนกลอย (2559) ที่เสนอว่าสถานศึกษาที่เป็นเลิศต้องเริ่มจากการกำหนดพันธกิจและนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ตลอดจนยึดหลักธรรมาภิบาล

(Good Governance) ในการบริหารจัดการที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ตามข้อเสนอของ ชมพรรช เทียมดวงแข (2566)

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ข้อค้นพบสะท้อนการเปลี่ยนบทบาทผู้บริหาร สถานศึกษาจากผู้ควบคุมเชิงระบบไปสู่การเป็น “ผู้นำการเรียนรู้” (Instructional Leader) อย่างแท้จริง โดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตรและการส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียน ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ Brophy (2006) , Smith (2006) , และ Crim (2006) ที่ชี้ว่าการ ที่ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการสังเกตการสอนอย่างต่อเนื่อง จะช่วยยกระดับ คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

การประกันคุณภาพงานวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านสูง ($\text{Alpha} = 0.935$) สะท้อนถึงความมั่นคงของระบบกำกับคุณภาพในสังกัดกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงาน ของนารี ปราถนาม (2566) และหลักการ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ในการบริหารการศึกษายุคใหม่ที่เน้นการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และการประเมินตนเองเป็น ฐานในการพัฒนา

การมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางวิชาการ สะท้อนแนวคิด การบริหารแบบเครือข่าย (Network Governance) ที่มุ่งเปิดโรงเรียนสู่ชุมชนเพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของ Harris and Jones (2020) ที่เสนอว่าในสภาวะที่มีการ เปลี่ยนแปลงสูง การสร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและภาคเอกชนจะช่วยให้ สถานศึกษาสามารถเข้าถึงทรัพยากรและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

การบริหารงานวิชาการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ถือเป็นข้อค้นพบที่สำคัญของการ บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และ ปัญญาประดิษฐ์ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย สอดคล้องกับแนวคิดของ Uday (2018) และ Ugur and Koc (2019) ที่อธิบายว่าผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องปรับบทบาทสู่การ เป็น “ผู้นำนวัตกรรมดิจิทัล” (Digital Innovation Leader) เพื่อสร้างองค์ฐานความรู้ที่ ทันต่อเหตุการณ์

โดยสรุปการอภิปรายผลครั้งนี้ยืนยันว่าโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตบางขุนเทียนเป็นรูปแบบบูรณาการที่ผสมผสานความเป็น ระบบตามหลักวิชาการเข้ากับนวัตกรรมการบริหารยุคดิจิทัลได้อย่างมีนัยสำคัญทางทฤษฎี และเชิงประจักษ์ และสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับบริบทสังคมดิจิทัลและมาตรฐานสากล ได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนนโยบายและพัฒนาหลักสูตรเชิงกลยุทธ์ องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศภายใน องค์ประกอบที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและการประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 4 เครือข่ายความร่วมมือและแหล่งเรียนรู้ และองค์ประกอบที่ 5 ภาวะผู้นำเทคโนโลยีดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์ ดังนั้นผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ควรนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัด โดยเฉพาะการเร่งเสริมสร้าง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อให้เท่าทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง และควรเน้นการวางแผนงานวิชาการที่โปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลและพัฒนาระบบการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพิ่มเติมผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารที่มีวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติเชิงลึกในแต่ละองค์ประกอบ นอกจากนี้ควรศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของโมเดลการบริหารงานวิชาการในบริบทที่กว้างขึ้นประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกตกนก สวยคำขาว. (2561). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- จันจิรา น้าขาว. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.*

- ชนมพรรษ เทียมดวงแข. (2566). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลัก
ธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- เด่นนภา จัวยดองลอย. (2559). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. บิสนิเนสอาร์
แอนด์ดี.
- นารี ปราถนาม. (2566). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- พระบุญลัธ สุวรรณเดช. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
บางบอนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสยาม.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2565). รายงานผลการทดสอบระดับชาติ. องค์การ
มหาชน.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2565). รายงานผลการดำเนินงานทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2568). ข้อมูลบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2568.
กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579.
กระทรวงศึกษาธิการ.
- Barnett, B. (2006). School leadership and information systems. *Journal of
Educational Administration*, 44(6), 546–563.
- Brophy, J. (2006). History of research on classroom management. In C. M.
Evertson & C. S. Weinstein (Eds.), *Handbook of classroom management:
Research, practice, and contemporary issues*, (pp.17-43). Mahwah, NJ:
Lawrence Erlbaum Associates.

- Brown, T. A. (2015). *Confirmatory factor analysis for applied research (2nd ed.)*. Guilford Press.
- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis (2nd ed.)*. Lawrence Erlbaum Associates.
- Crim, K. (2006). Instructional supervision and teacher development. *Educational Leadership Review*, 7(1), 1–12.
- Daniel, W. W. (1988). *Applied nonparametric statistics (2nd ed.)*. PWS-Kent.
- Grossman, P. (2009). *Learning to practice: The design of clinical experience in teacher preparation*. Journal Publisher.
- Hallinger, P., & Murphy, J. (2013). Running on empty? Finding the time and capacity to lead learning. *NASSP Bulletin*, 97(1), 5–21.
<https://doi.org/10.1177/0192636512467484>
- Harris, A., & Jones, M. (2020). COVID-19 – School leadership in disruptive times. *School Leadership & Management*, 40(4), 243–247.
<https://doi.org/10.1080/13632434.2020.1811479>
- Robinson, V. M. J., Lloyd, C. A., & Rowe, K. J. (2008). The impact of leadership on student outcomes: An analysis of the differential effects of leadership types. *Educational Administration Quarterly*, 44(5), 635–674.
<https://doi.org/10.1177/0013161X08321509>
- Smith, R. (2006). Teacher participation and instructional improvement. *Journal of Curriculum and Supervision*, 21(3), 195–211.
- Uday, K. (2018). *Technology leadership in education*. Journal Publisher.
- Ugur, N. G., & Koc, T. (2019). Leading and teaching with technology: School leaders' perspective. *International Journal of Educational Leadership and Management*, 7(1), 42–68.